

URBACT Novice

Marec 2012

SOODGOVORNOST

SOODGOVORNOST: NOVO RAZMERJE MED LOKALNO OBLASTJO IN DRŽAVLJANI, EMMANUEL MOULIN: NOVI DIREKTOR URBACT PISARNE IN KAJ SE JE DOGAJALO NA URBACT INFORMATIVNIH DNEH

Podrobno:
Soodgovornost, novo razmerje med lokalno oblastjo in državljani

Soodgovornost je morda rešitev za nove izzive, s katerimi se dandanes soočajo tradicionalne države blaginje. Ta pristop bi lahko zadovoljil rastočo potrebo po novih vrstah storitev in inovativnih oblikah zagotavljanja storitev.

Jon Bloomfield, vodilni strokovnjak URBACT projekta TOGETHER (»SKUPAJ«) obravnava to temo v svojem nedavno objavljenem članku "The emerging relationship between councils and citizens" (Porajajoči se odnos med oblastjo in državljani).

Pristop soodgovornosti je filozofija, ki temelji na opažanjih in zamislih državljanov samih. S tem pristopom mestni sveti, organizacije civilne družbe in državljani v svojih različnih oblikah in vlogah, kot starši, uporabniki storitev, potniki itd., sodelujejo med seboj, da bi dosegli najboljše načine za izboljšanje zagotavljanja socialnih in ekonomskih storitev. Osem evropskih mest, ki jih je navdihnili socialna naravnost Sveta Evrope, razdelana v Listini o družbeni odgovornosti, se je odločilo v okviru URBACT projekta TOGETHER skupaj razviti pilotne akcije po načelih soodgovornosti.

Kaj je pri pristopu soodgovornosti novega?

Jon Bloomfield pojasnjuje, da je to, prvič, nov način, kako prisluhniti državljanom in drugič, nov način, kako jih vključiti v analizo glavnih dejavnikov druginje in pomanjkanja, s katerimi se soočajo, s pristopom od spodaj navzgor (t.i. bottom up).

Pričujoči pristop prepoznava dejstvo, da država svojih državljanov ne more oskrbovati sama, temveč mora delovati v partnerstvu. Poleg tega morajo biti vsi sodelujoči v partnerstvu enakovredno udeleženi v proces sprejemanja odločitev.

Delovanje partnerstva se sproži s pozivom državljanom, da podajo svoja stališča o glavnih razlogih za draginjo in pomanjkanje. Informacije se zbirajo v nizih fokusnih skupin, kjer državljanji odgovarjajo na odprta vprašanja o tem, kaj si predstavljajo kot blaginjo in kaj kot draginjo in pomanjkanje. V projektu TOGETHER so bili ti odgovori zbrani v okviru URBACT lokalnih podpornih skupin.

Pilotna akcija za izboljšanje dostopa do zaposlitve ali zagotavljanja boljšega ravnotežja med delom in družino

Pilotne akcije v projektu TOGETHER so partnerji razvili po načelih soodgovornosti.

V mestu Mulhouse v Franciji, na primer, se odvija nov projekt, ki vključuje državljane z minimalnim dohodkom. V okviru le-tega pripravljajo večdeležniške pogodbe, s katerimi želijo spremeniti odnose med lokalnimi oblastmi, službami, ki zagotavljajo storitve in prejemniki podpore. Cilj je reševati problem družbene vključenosti z vzpostavljanjem partnerstva in odnosov vzajemnosti namesto ohranjanja tradicionalnega odnosa med oblastjo in uporabnikom. Občinski oddelek je k trimesečnem sodelovanju povabil 25 družin in pripravil vrsto rednih srečanj z gledališkim animatorjem in psihologom. Ob koncu programa se je polovica udeležencev prijavila na desetmesečni program aktivnosti na temo blaginje in pomanjkanja. Ob koncu prvega programa je polovica udeležencev našla novo zaposlitev. Lokalna oblast se je odločila izvesti drugi pilotni projekt s 17 družinami. Pričakujejo, da bo poleg boljšega položaja posameznih uporabnikov s pilotnimi projekti lokalna oblast pridobila učinkovitejše kazalce za razumevanje položaja ogroženih skupin, s katerimi imajo opravka.

Druge akcije projekta TOGETHER se bolj osredotočajo na družino in socialne probleme. V Covilhi na Portugalskem so v okviru projekta »A Centre of Time« (»Središče časa«) osnovali večnamenski skupnostni objekt, ki ga s finančno podporo občine vodi več nevladnih organizacij. Jasen cilj je izboljšati odnos s ključnimi uporabniki občinskih storitev. Center pomaga družinam prebroditi časovne pritiske pri usklajevanju družinskega življenja, dela in prostega časa.

Ponujajo širok izbor storitev od likanja, podpore pri učenju, popoldanskih aktivnosti za otroke do multimedijskih izobraževanj, s čimer se oddaljujejo od modela storitev, ki so namenjene samo eni skupini uporabnikov.

Ekonomska dimenzija soodgovornosti

Po mnenju Jon Bloomfielda ni nujno, da se ti novi pristopi uporabljajo samo za socialna ali družinska vprašanja, temveč se jih lahko navezuje tudi na ekonomske zadeve. V mestu Botkyrka na Švedskem, na primer, svet prostovoljnih organizacij, lokalne organizacije civilne družbe in mestni svet razvijajo nove načine postopanja pri naročanju storitev. Skupaj določajo nova merila za najemanje lokalnih storitev, kot so čiščenje, gostinske storitve in varovanje lokalnih skupnostnih objektov in stavb, v katerih se nahajajo mestne oblasti. Cilj je zagotoviti preskrbo s storitvami v močnejši navezavi na lokalno skupnost, ki ji služijo; pri tem se pričakuje, da bodo domače skupnostne organizacije lažje dobivale naročila in sklepale pogodbe.

Dodana vrednost mehanizma soodgovornosti

Jon Bloomfield pravi, da naj bi tovrstni projekti poleg učinkov posameznih pilotnih akcij pripomogli k spremembam v splošnem razmišljanju vsake lokalne oblasti oz. občine. V Botkyrki, recimo, so procesi lokalne participacije že dobro vpeljani, toda s temi novimi ukrepi se še dodatno utrjujejo. Projekt TOGETHER je priložnost za uvajanje novih praks v ustaljene procese in poglobljanje demokratičnega delovanja lokalne skupnosti in njenih organizacij.

Več:

- [The emerging relationship between council and citizens](#) – URBACT Tribune PDF (ang)
- [TOGETHER](#) – URBACT website (ang)

Emmanuel Moulin: Novi direktor URBACT pisarne

Emmanuel Moulin se je kot direktor URBACT pisarni pridružil februarja. Njegove raznolike izkušnje na

področju urbanih in okoljskih politik, ki jih je pridobival v Franciji in Nemčiji, so ga prepričale o prednostih URBACT pristopa. Povedal nam je kako in z nami delil svojo vizijo in ambicije.

Kaj vas je prepričalo, da ste se želeli pridružiti URBACT-u kot direktor?

Moje poklicno življenje je bilo posvečeno urbanemu razvoju, oblikovanju in implementaciji politik na državni, regionalni in na ravni lokalne skupnosti. Politike, s katerimi sem se ukvarjal, sežejo od oživljanja starih industrijskih območij v Porurju do družbenega razvoja, stanovanjskih vprašanj in politike o rabi zemljišč na severu Francije; od razvoja nepremičnin v Berlinu in Lyonu do obalne zaščite, razvoja pristanišč in transportnih politik v Normandiji; in od planiranja zemljišč in zemljiške politike v Parizu do znanstvenih četrti v Marne La Vallée. V vseh teh primerih sem se zavzemal za dvoje: prvič, da so bili ukrepi razviti skupaj z uporabniki, kar zagotavlja dolgoročni uspeh; in drugič, da so bile vključene vse administrativne enote in vsi deležniki, s čimer smo upoštevali vse njihove pomisleke na celovit in trajnosten način. Z vrsto izmenjav, primerjalnih del in študij povsod po Evropi sem se začel zavedati, daje potrebno posvetiti pozornost določenim svojevrstnim značilnostim evropskega modela urbanizma. In ko sem bil povabljen k vodenju URBACT pisarne, je bilo jasno, da bom pristal.

Z več kot 25 leti izkušenj na področju urbanih in okoljskih politik v Franciji in Nemčiji, ste nazadnje delali kot vodja francoske vladne agencije, kjer ste se ukvarjali s problemi kot je stanovanjska politika, urbana prenova, načrtovanje rabe zemljišč in okolje. Kaj so vas izkušnje na tem področju naučile o potrebi po programih sodelovanja kot je URBACT, s

katerimi se spodbuja evropska mesta k medsebojnem sodelovanju?

V moji prejšnji vlogi kot vodja "Val d'Oise", vladne agencije na severu Pariza (gre za gosto poseljeno območje z 1,1 milijona prebivalcev in 185 občinami), ki je del francoskega ministrstva za okolje, trajnostni razvoj, transport in stanovanja, sem ugotovil, da je ključni dejavnik uspešnosti javnih politik vključevanje lokalne ravni in zmožnost le-te, da jih izvršuje. Večina županov in tehničnega osebja, ki sem jih spoznal, se je počutila zelo osamljeno pri soočanju z velikimi izzivi, kot je pomanjkanje socialnih stanovanj ali dostop do javnega prometa, degradirani večstanovanjski objekti, težave pri ponovni uporabi zapuščenih ali onesnaženih območij. Iskanje novih ukrepov, zamisli in konkretnih rešitev zunaj meja svoje občine za njih ni bilo enostavno. Mislim, da jim lahko URBACT nudi točno ta model učenja in izmenjave na mednarodni ravni.

URBACT projekti križem Evrope iščejo rešitve urbanih izzivov. Ali lahko izpostavite kakšen primer, ki se sklada s katerim od izzivov, na katerega ste naleteli pri vašem dosedanjem delu?

Lahko izpostavim primer URBACT projekta RegGov, ki se je osredotočal na regionalno vladovanje trajnostnega enotnega razvoja depriviranih urbanih območij. Glavni poudarek projekta RegGov je bil, da mora biti lokalni projekt za deprivirano sosese vključen v splošno mestno strategijo. Na vseh ravneh vladovanja je treba delovati od spodaj navzgor na celovit način. Glede na moje pretekle izkušnje, če navedem primer, imajo prebivalci teh sosesk pogosto zelo slab dostop do storitev in služb v drugih delih mesta, zato je še zlasti težko izboljšati njihov položaj ne da bi poskrbeli za dobro urejen javni promet na ravni mesta ali urbane regije.

Namen programa je med drugim tudi spodbujati enoten pristop k urbanemu razvoju z vključevanjem ljudi iz vseh sektorjev. Zakaj je to pomembno?

Koncept enotnega urbanega razvoja, potrjen z Leipziško listino iz leta 2007, je ključna tema URBACT projektov. Če, na primer, želimo izboljšati stanje v določenem predelu mesta – zlasti, ko gre za velike projekte socialnih stanovanj – moramo poenotiti različne javne politike in vključiti vse pomembnejše deležnike. Razviti je treba področne iniciative, ki ne združujejo samo fizičnih investicij v gradnjo in infrastrukturo, temveč spodbujajo tudi

gospodarski razvoj ter upoštevajo družbene in okoljske vidike.

Kako lahko Urbact po Vašem mnenju koristi mestom povsod po Evropi, tudi tistim, ki v projektih ne sodelujejo neposredno?

Program URBACT II je od svojih začetkov v letu 2007 vključeval 300 mest z več kot 5000 udeleženci. Lani avgusta sem sodeloval na poletni univerzi v Krakovu, kjer sem spoznal plodnost razprav in močno vpletenost ljudi, ki so imeli možnost sodelovati v projektih URBACT. Zdaj veliko časa vlagamo v razširjanje teh izkušenj. Vse spodbujam, da preberejo našo brošuro [URBACT Project Results](#) (URBACT Rezultati projektov), naslednji mesec pa bomo dali poseben poudarek na razširjanje teh rezultatov. Doseči želimo strokovnjake po vsej Evropi s kar se da doslednim prenašanjem vsebin v njihov jezik in kulturo. URBACT nacionalne točke obveščanja po vsej Evropi bodo igrale pri tem ključno vlogo. Svoje partnerje bomo spodbujali tudi k uporabi spletnih socialnih omrežij. Dobra priložnost za izmenjavo in učenje bo tudi konferenca URBACT 2012, ki bo decembra potekala v Kopenhagenu.

Še zadnje vprašanje: če bi lahko izumili svoje sanjsko evropsko mesto prihodnosti, kakšno bi bilo?

Moje sanjsko mesto bi se previdno prilagajalo novim potrebam, bilo bi zgrajeno na zgodovinskih zamestkih z značilnostmi, ki so vzdržale stoletja. Ljudje vseh starosti in zmožnosti bi živeli skupaj in si izmenjevali storitve. Vsaka soseska bi bila družbeno zelo raznovrstna. Moje sanjsko mesto bi imelo, po besedah urbanista Kevina Lyncha »dobro mestno obliko«, kjer bi se ljudje dobro počutili: sestavljeno bi bilo iz živih javnih prostorov in mešane rabe prostora, vrstne hiše bi imele prednost pred samostojnimi, struktura pa bi se z lahkoto prilagajala prihodnjim gospodarskim in družbenim spremembam. Imelo bi lahko dostopen javni prevoz, načrtovano bi bilo za hojo in se izogibalo zelo velikim zgradbam. Narava bi bila prisotna v vrtovih in javnih parkih, okoliški gozdovi bi v ožjih linijah segali v mestno središče, jezera pa bi bila dobro povezana z javnim prometom. Mesto bi ohranjalo redke naravne vire in ne bi bilo več treba uvažati energije: stavbe bi proizvajale več energije, kot bi je porabile za gretje in razsvetljavo, preostanek pa bi porabili za električne avtomobile in prevoze vseh vrst.

Več:

- [URBACT Results Brochure](#) – PDF (ang)

- [URBACT Secretariat](#) - URBACT website (ang)

NOVICE:

Novice: Kaj se je dogajalo na URBACT INFORMATIVNIH DNEH?

Serija URBACT infomativnih dni se je od decembra do februarja odvijala v 19 državah in v mestih po vsej Evropi privabila več kot 1000 udeležencev. Dogodki so bili pospremljeni z vrsto diskusij, idej in razprav. Za tiste, ki se vam ni uspelo udeležiti katerega od dogodkov, je tukaj izbor tega, kar smo slišali in videli v Bruslju, Lizboni, Varšavi, Rimu, Brnu, Rigi, Stockholmu itd.

Cilj teh srečanj je bil povzeti rezultate implementacije programa URBACT doslej in nacionalnega sodelovanja v URBACT ter predstaviti pogoje in način prijave na [URBACT tretji poziv za prijavo](#).

Promocijski video metode URBACT je bil prav tako predvajan na informativnih dneh. Oglej si ga na [URBACT video kanalu](#), preveden je v 17 jezikov.

Tukaj so glavne PowerPoint predstavitve z dogodkov:

- [Introduction to the URBACT II Programme](#) – PDF (ang)
- [Third URBACT II Call for Proposals](#) – PDF (ang)

Več:

- [URBACT Call for proposals](#) - URBACT website
- [URBACT INFODAYS in your country!](#) - URBACT website
- [URBACT Method Video](#) - URBACT Video Channel on Dailymotion

URBACT II

URBACT je evropski program za izmenjavo in učenje, ki podpira trajnostni razvoj mest.

Mestom omogoča sodelovanje pri razvoju rešitev za pomembnejše urbane probleme ter utrjuje njihovo osrednjo vlogo pri soočanju z vse bolj kompleksnimi družbenimi spremembami. URBACT pomaga mestom pri razvoju pragmatičnih rešitev, ki so nove in trajnostne ter vključujejo gospodarsko, družbeno in okoljsko razsežnost. Mestom omogoča izmenjavo dobrih praks in izkušenj z vsemi strokovnjaki, ki so vključeni v urbane politike v Evropi. URBACT je 185 mest, 29 držav in 5.000 aktivnih udeležencev.

www.urbact.eu/project

EUROPEAN
PROGRAMME
FOR
SUSTAINABLE
URBAN
DEVELOPMENT

